

g Verslag VisieCafé Raamsdonksveer

Op donderdag 14 november vond het VisieCafé plaats in Raamsdonksveer voor de Omgevingsvisie van Geertruidenberg. Tijdens deze avond waren we te gast bij de Theek5 in Raamsdonksveer om in gesprek te gaan over deze kern. Inwoners praatten mee over de toekomst van de gemeente Geertruidenberg aan de hand van een aantal thema's. Deze inbreng wordt gebruikt om de Omgevingsvisie voor de gehele gemeente te maken. Jet Westhoff, Programmamanager Omgevingswet van de gemeente, opende de avond en verwelkomde alle deelnemers. Na een boeiend verhaal van Robert Lankhaar over zijn initiatief om de speeltuin Benraatshoef te veranderen in een ontmoetingsplek, schoven de deelnemers aan bij zes thema's. Daar werd er bijvoorbeeld gesproken over werken en ondernemen, wat het zo fijn maakt om er te wonen, en hoe bewoners en ondernemers tegen de energietransitie aankijken. Hieronder volgt een verslag van de belangrijkste punten die op tafel zijn gekomen, gesorteerd op thema.

Nieuwe energie

- De opgave wordt heel moeilijk binnen de gemeente. De ruimtelijke claim van energie is al heel groot in de gemeente.
- Inwoners concluderen dat oude huizen geen goede isolatie hebben.
- Er zijn wel veel mogelijkheden voor zon op dak: daken moeten volgens de inwoners zoveel mogelijk vol met zonnepanelen.
- Deelnemers zijn geen voorstander van direct allerlei grote windturbines te bouwen binnen de gemeente. Liever eerst inzetten op kleine windmolens en zonnepanelen.
- In het algemeen moet rekening gehouden worden met de trekroutes van vogels en andere impact die nieuwe duurzame energie-opwekkers op onze natuur kunnen hebben.
- Denk ook na over de toekomst van de Amercentrale. Dit wordt door deelnemers gezien als een kans om ingericht te worden als duurzame 'energie-hotspot'.
- De gemeente moet zich hardmaken voor de positie die ze nu al heeft. In de gemeente wordt erg veel energie geproduceerd en elders geleverd. Daarbij heeft de gemeente beperkte ruimte.

Bereikbaarheid

- Bereikbaarheid is een belangrijk thema voor de deelnemers.
- Een van de zaken die ter sprake kwam zijn de snelwegen, en dan specifiek de veranderingen rondom knooppunt Hooipolder. Men vindt dat de gemeente haar mening niet goed genoeg heeft laten gelden. Het Tracébesluit is nu vastgelegd, dus daar moeten we met de Omgevingsvisie rekening mee houden.
- Sluipverkeer is een zorg voor bewoners. Dit is nu al een probleem. Er is onrust over of de werkelijke verkeersstromen als gevolg van de aanpassingen van knooppunt Hooipolder gaan afwijken van de modellen, want de aansluiting is nu al ongeschikt.
- De deelnemers vinden dat een recreatieve route naar Drimmelen mist. "De huidige weg is niks aan" en dat kan met een nieuwe route worden verbeterd.
- Bewoners vinden fietsen belangrijk. Zij geven nu aan dat de verkeerssituatie onoverzichtelijk gevaarlijk kan zijn voor fietsers. Aangegeven wordt dat de situaties vooral in de centra onveilig zijn; daarbuiten minder.
- Het fietspad vanaf Waspik loopt over de Halvezolenlijn (oude spoorlijn), maar deze stopt in Raamsdonk. De Halvezolenlijn loopt door. Een nieuw fietspad kan aangelegd worden over het

vervolg van de oude spoorlijn, waarmee het doorgetrokken kan worden naar Raamsdonk naar Geertruidenberg/Raamsdonksveer.

- Voor het wandelen is er volgens de deelnemers voldoende geregeld binnen de gemeente. Paden zien er over het algemeen goed uit, maar "er liggen wel veel wortels waar je over kunt struikelen."
- Op het gebied van openbaar vervoer missen deelnemers vooral uitgaansvervoer van en naar Oosterhout en Breda, wat er vroeger wel was.
- Ook missen de deelnemers een busverbinding met Den Bosch en met het station Lage Zwaluwe, waar je nu meer dan een uur over doet. De deelnemers geven aan dat een spitsbus al een oplossing zou kunnen zijn.

Gezond leven

- Er zijn voldoende speelgelegenheden in de wijken, maar bewoners geven aan dat deze niet allemaal even veilig zijn.
- De deelnemers vragen zich af of er nog wel zoveel behoefte is aan speelplekken. Door de vergrijzing zijn er steeds minder kinderen in de wijken. Kunnen we oude speelplekken herontwikkelen tot ontmoetingsplekken of bewegingsplekken? Bewoners zien hier zeker mogelijkheden in, en de speeltuin van Benraatshoef is een mooi voorbeeld.
- In de wijken van Raamsdonksveer is het vaak gezellig. Mensen begroeten elkaar en maken regelmatig een praatje.
- Soms is er herrie door jongeren die buiten rondhangen. Deelnemers zien een kans om jongeren en ouderen meer bij elkaar samen te brengen. Dit kan zowel eenzaamheid verminderen als de overlast van hangjongeren.
- Men mist bankjes in de openbare ruimte voor bewoners die slechter ter been zijn.
- Voor een scootmobiel is de weg en de stoep vaak erg slecht. Stoepen en boomwortels zorgen voor ongelukken. Het is belangrijk dat er naar gekeken wordt en er meer vlakke wegen voor de scootmobiel worden gerealiseerd.
- Deelnemers maken zich zorgen of de omgeving wel gezond is om in te wonen. De Amercentrale, industrie, elektriciteitsmasten, kassen bij Made en vele snelwegen worden benoemd als bronnen van vervuiling.
- Bedrijven zouden beter kenbaar moeten maken wat ze aan verbeteringen doen om bijvoorbeeld uitstoot te verminderen en de omgeving gezonder te maken. Als je deze informatie krijgt is het voor de bewoner beter te begrijpen welke maatregelen er genomen worden.
- Mensen worden steeds bewuster van het milieu en gezondheid, en kunnen daarom keuzes maken.

Groen, water en het klimaat

- Zowel bewoners als gemeente moeten zich volgens de deelnemers inzetten om minder betrating te gebruiken en te zorgen voor meer groen. De afvoer van regenwater kan dan via de ondergrond, in plaats van dat alle regen in het riool terecht komt.
- Om klimaatverandering tegen te gaan zien bewoners nieuwe energie zoals zonnepanelen als een belangrijke oplossing. Dit kan bijvoorbeeld ook op bedrijfsdaken in Dombosch.
- Bewoners zien graag meer groen en vinden het belangrijk dat er bomen bij komen. Dit is volgens de deelnemers een taak van de gemeente. Daarbij komt het idee om de bomen in boombakken te planten, zodat deze bij evenementen tijdelijk weg kunnen.
- Ook wil men dat biodiversiteit verder bevorderd wordt. Dit doen we door de bron aan te pakken. Een oplossing is om kruidenrijen aan te planten. De vraag is wiens taak het is om biodiversiteit te versterken. De taak van de gemeente is informeren, stimuleren en faciliteren.
- Deelnemers zien risico's bij klimaatadaptatie en energietransitie. Wat betekent actie ten opzicht van de veiligheid. Bv: wat betekenen batterijen van elektrische auto's voor de omgeving?
- Men vindt ook dat er aandacht moet zijn voor het buitengebied. In deze gemeente moeten boeren gestimuleerd worden om stappen te zetten, zodat biodiversiteit vergroot kan worden.

- Er moet volgens deelnemers ook nagedacht worden over waterveiligheid in de regio. De gemalen vervullen een belangrijke functie, maar zijn we daardoor niet te kwetsbaar?

Wonen in de wijk

- Niet voor alle doelgroepen zijn er voldoende woningen binnen onze gemeente. Er is met name een knelpunt voor kleine huishoudens, zowel ouderen, starters als 1-persoonshuishoudens vanwege bijv. scheiding. Behoeftte aan kleine woningen, bijzondere woonvormen, flexibel, tijdelijk. Er worden een aantal voorbeelden genoemd zoals een groep senioren die bij elkaar willen gaan wonen en gezamenlijk zorg inkopen met eventueel een gemeenschappelijke ruimte. Combinaties waar jong en oud bij elkaar wonen. Tiny houses. Casco opleveren van woningen. Kangoeroe woningen voor mantelzorg. Appartementen maar ook patio's.
- De Hoge Veer locatie wordt hiervoor als mooie locatie in de wijk gezien.
- Ouderen willen graag kleiner wonen of in een speciale woonvorm, waarbij het belangrijk is dat de voorzieningen dichtbij zijn. Hier zijn nu maar beperkte opties voor binnen de gemeente. De meeste ouderen zouden bovendien graag in de eigen wijk blijven wonen.
- Belangrijke vraag hierbij is: wie pakt de regie hierin? Het is belangrijk om de juiste partijen te betrekken, die beschikken over de gewenste kennis en ervaring. Men noemt Thuisvester als voorbeeld.
- Starterswoningen zijn nu ook niet voldoende beschikbaar. Doordat er beperkte opties zijn voor ouderen om door te schuiven blijven zij vaak in eengezinswoningen wonen. Hierdoor komen starters moeilijk aan een woning. "Betaalbare woningen zijn weg" zegt een deelnemer.
- Tiny houses kunnen een kans bieden voor de gemeente. Hiermee kunnen pieken worden opgevangen.
- Deelnemers wonen fijn in onze gemeente. De redenen waarom ze voor een wijk of omgeving kiezen zijn afhankelijk van de levensfase waarin de deelnemers zitten.
- In Raamsdonksveer zijn goede voorzieningen, openbaar vervoer, scholen en sportmogelijkheden. Voor ouderen is de nabijheid van winkels en openbaar vervoer belangrijk.
- Er is onder de aanwezige bewoners behoefte aan een gezamenlijk (steun)punt in de wijk.
- Veiligheidsgevoel is een issue. Er is erg weinig blauw op straat. Aanspreekpunt wordt gemist zoals wijkzuster, wijkagent of fysieke plek om te melden.
- Het veiligheidsgevoel vermindert steeds meer volgens de deelnemers. Er wordt hard gereden, auto's parkeren op de stoep, waardoor men op straat moet gaan lopen, etc.
- Er is bovendien weinig tot geen handhaving door politie of Boa's. Meldingen moeten vaak eerst escaleren voordat veiligheidsdiensten in actie komen. Ook problemen bij voetbalvereniging en tennis worden niet goed aangepakt.

Werken en ondernemen in de gemeente Geertruidenberg

- Werken en ondernemen doen we goed in de gemeente. Wel komt er een pleidooi vanuit de deelnemers om de weinige ruimte die we hebben op een goede manier te gebruiken.
- In het buitengebied kunnen landbouw en recreatie naast elkaar bestaan en boeren kunnen een rol spelen bij het beheer van het buitengebied.
- Hoe ziet de toekomst van de agrarische bedrijven in onze gemeente eruit? Er zijn allerlei beren op de weg te noemen, maar deelnemers vinden het vooral belangrijk dat alle partijen met elkaar om tafel gaan. Daarbij hebben ook de boeren zelf een belangrijke rol. "Ga met agrariërs 1 op 1 in gesprek over hoe zij hun bedrijf over 10 jaar zien. Als ze er niet meer willen zitten, dan kun je een andere indeling maken. Daar kun je dan nu al rekening mee houden," benoemt een deelnemer.
- Volgens deelnemers moet er meer ruimte komen voor horeca in Raamsdonksveer. Dan wordt het steeds levendiger. Wat voor soort horeca dit dan moet zijn laten we liever aan ondernemers over. Ideeën zijn wel om een goed Italiaans restaurant in het dorp te krijgen, of een ander voorbeeld is een goed kinderrestaurant.

- Bewoners vinden het niet erg als de regels soepel zijn voor horeca om bij incidentele evenementen tot 3.00 uur muziek (hard) af te spelen. Zolang dit inderdaad slechts incidenteel is. Daar kun je dan rekening mee houden en je weet dat het over gaat.
- Bedrijvigheid hoeft niet gestimuleerd te worden vanuit de gemeente. Iedereen kan het al heel goed zelf, vinden deelnemers.
- Hoge huurprijzen zorgen er wel voor dat detailhandel het moeilijk heeft. Winkeltjes op de Keizersdijk komen en gaan, valt de deelnemers op.
- Wel zien deelnemers een rol voor de gemeente in het aantrekkelijk houden van het centrum. Een grote diversiteit aan winkels, meer ruimte voor horeca en een goede bereikbaarheid zijn hierbij belangrijk.
- Industrie veroorzaakt geen overweldigende overlast, vinden de bewoners. Veel van hen die hier wonen werken ook binnen de gemeente. Je weet bovendien als je hier gaat wonen dat er ook industrie is. Wel moeten we proberen de wijken zo leefbaar mogelijk te maken en houden.
- Deelnemers vinden dat grote bedrijven best eens aangesproken mogen worden door de gemeente op hun rol in onze samenleving. Als grote ondernemer heb je een verantwoordelijkheid richting het dorp. Zij kunnen bijvoorbeeld bijdragen door zonnepanelen op dak of het sponsoren van lokale initiatieven.